

השבת של רבי נחמן מברסלב

נגעים ... תורת יצירת האדם בסוף ...

(לקוטי הלכות - הלכות ערלה ה' - י"ט)

נגעים באים על גסות הרוח, כמו שפירש רש"י בפרשת מצורע, על פסוק **ועץ ארז ואיזוב ושני תולעת** - שזהו בחינות פורים - כי כל בחינת פורים הוא להכניע קליפת המן עמלק, שהוא בחינת גאות וגסות, כנ"ל.

וזהו בחינת ד' מראות נגעים כנגד ד' בחינות שפלות הנ"ל, שהם מכניעין ומתקנין בחינת ד' מראות נגעים שבאים על גסות, כנ"ל.

וזה שפירש רש"י בתחילת פרשת תזריע: **אמר רבי שמלאי כשם שיצירתו של אדם הוא אחר כל בהמה וחיה ועוף, כך תורתו נתפרשה אחר כל חיה ועוף**. כי יצירתו של אדם היה אחר כל יצירת בהמה וכו', הוא בשביל בחינת הנ"ל, כדי שיכניע הגסות ויזכה לתורה ועבודת ה' באמת, כי אי אפשר לזכות לתורה ועבודה ותשובה ומעשים טובים - כל אחד לפי בחינתו מקטן ועד גדול - כי אם על ידי שבירת הגאות וגסות הרוח, כנ"ל.

ובשביל זה נברא האדם באחרונה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, שהאדם נברא בסוף כדי לכונוס לסעודה מיד; דבר אחר, שאם תזוח דעתו עליו, יאמרו לו **יתוש קדמך במעשה בראשית**, היינו כי האדם נברא רק בשביל שיעסוק בתורה ועבודת ה' כל ימיו, ועל כן נברא באחרונה כדי שיכונוס לסעודה מיד, היינו כדי שיהיה הכל כבר מוכן לפניו - כל מה שצריך לפרנסתו, ולהרחיב דעתו בהם, ולהכיר על ידם גדולת הבורא יתברך.

ועל כן, הכל נברא קודם יום הששי, והוא נברא ביום הששי סמוך לשבת, אחר שכבר נברא הכל בשבילו, והוכן לפניו הכל; כדי שיכונוס לסעודת שבת מיד ולא יצטרך להמתין ולבלבל דעתו בשום דבר; רק יזכה לסעודת שבת מיד, שיזכה מיד לעסוק בעבודת ה', שזהו עיקר תכלית הסעודה של שבת, שהוא בחינת הסעודה שלעתיד, שיזכו הצדיקים שהיה אדם הראשון ראוי לזכות אליו מיד, אם היה מקיים מצוותו יתברך.

וזהו שאמרו רבותינו ז"ל שם: **דבר אחר, שאם תזוח דעתו עליו, אומרים לו יתוש קדמך** וכו', היינו שאי אפשר לזכות לסעודה הקדושה הנ"ל, אפילו אם הוא פנוי מכל העסקים ויש לו כל הון דעלמא, כי אם על ידי שפלות; שעל ידי זה דייקא זוכין לתורה ועבודה כנ"ל; אבל תיכף כשמתגאה ותזוח דעתו עליו, אומרים לו **יתוש קדמך**, כי אז הוא רדוי לפניו, לפני כל בהמה וחיה ועוף, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: **זכה רודה בהם לא זכה נעשה ירוד לפנייהם**.

וכן הוא בכל אדם, גם עתה, שיש שהשם יבחרך נותן לאדם עשירות וחפצים הרבה, בהמות ועופות ותבואה ופירות ומלבושים וכו', כאילו הכל נברא בשבילו. ובאמת הוא כן, כי הכל נברא בשבילו, כדי שיכונוס לסעודה וכו', היינו כדי שיעסוק בעבודת ה'; ועל ידי זה יזכה לסעודה המעודת לצדיקים וכו'. אבל כל אחד לפי בחינתו, אי אפשר לזכות לזה כי אם על ידי שפלות באמת כנ"ל. ותיכף כשמתגאה ודעתו זחה עליו, מורידין אותו ואומרים לו **יתוש קדמך** וכנ"ל. נמצא שעיקר בריאת האדם אחר כל בהמה וכו', הוא בשביל שפלות, כדי שיזכה על ידי זה לתורה.

וזה שרמזה התורה בפרשת תזריע, שהזכירה תורת האדם כשנולד, שהוא בחינת בריאת האדם שנולד ונברא ויוצא אדם חדש לעולם, והזכירה אותו בסוף אחר כל בהמה חיה ועוף, לומר כשם שיצירתו אחר כל בהמה חיה ועוף, שהוא בשביל שיזכור שפלותו, כך תורתו נתפרשה אחר כל בהמה חיה ועוף, כי הם בחינה אחת, כי מה שנברא בסוף זהו בעצמו גם כן בשביל זה, כדי שיזכה לתורה על ידי השפלות, על ידי שנברא באחרונה.

ועל כן נתפרשה תורתו בסוף, כמו יצירתו, כי הכל בחינה אחת, כי גם יצירתו בסוף היה בשביל התורה, כי אי אפשר לזכות לתורה כי אם על ידי ענוה ושפלות, שבשביל זה נברא האדם באחרונה וכנ"ל. וזהו שנשמך לזה הלכות נגעים שבאין על גסות וכנ"ל.

סיפור

(לקוטי מוהר"ן, רמה)

דע, שיש חדרי תורה. ומי שזוכה להם, כשמתחיל לחדש בתורה, הוא נכנס בהחדרים, ונכנס מחדר לחדר ומחדר לחדר, כי בכל חדר וחדר יש כמה וכמה פתחים לחדרים אחרים, וכן מאותן החדרים לחדרים אחרים, והוא נכנס ומטייל בכלם, ומלקט משם אוצרות וסגולות יקרות וחמודות מאד, אשרי חלקו.

אבל דע, שצריך לזהר מאד לבל יטעה בעצמו, כי לא במהרה זוכין לזה, כי יש כמה וכמה חדושים שאינם באים משם, רק מהיכלי התמורות, כי **את זה לעומת זה עשה אלוקים**. ואף שנדמה לאדם להשגה גדולה, אף על פי כן, גם שם יש חדושים נאים שנדמין להשגות.

וגם בזה יש כמה בחינות. כמו למשל, כשכותבין תיבת אדם, יודעין שזה מרמז על דמות האדם, אבל הוא רק ברמז בעלמא, כי אין כתוב שם שום ציור האדם; ויש שמציירין על הנניר ציור האדם, ושם נגלה יותר קצת דמות האדם; ויש

ארץ ישראל

(אוצר היראה - ארץ ישראל, ע"ב)

אות עב. הזכרת שמות הצדיקים הוא דבר נפלא ונורא מאד מאד, ומועיל הרבה מאד לעבודת השם יתברך, כמבואר במקום אחר; גם מסוגל לזכות על-ידי-זה לארץ ישראל, כי אי אפשר לבוא לארץ ישראל כי אם בכח הצדיקים אמתיים, בבחינת **צדיקים יירשו ארץ וכו'**. עיין פנים ספר **ימי מוהרנ"ת**, בנסיעתו לארץ ישראל (ועיין לקוטי הלכות - הלכות נטילת ידים לסעודה, הלכה ד', אות ו', ובהלכות דברים הנוהגים בסעודה, הלכה ד', אות ו', ותבין ביותר).

עצות

(לקוטי עצות - צדיק, פ')

קודם שיוצא האדם לאוויר העולם, מלמדין ומראין לו כל מה שצריך לעבוד ולהשיג בזה העולם. וכיוון שיוצא לאוויר העולם, מיד נשכח ונאבד ממנו הכל. ובשביל זה הוא צריך לנסוע להצדיק, לבקש אחר אבדתו. כי כל האבדות הללו של כל בני העולם, כולם הם אצל הצדיק.

תפילה

(לקוטי תפילות א, קכ"ז)

רבונו של עולם, יודע תעלומות עד אין חקר, צופה נסתרות, צופה ומביט עד סוף כל הדורות. אתה לבד יודע כל אבדותי הרבים היכן הם, ובחסדך הגדול חמלת עלינו חמלה גדולה ויתרה. וגלית לנו שכל אבדותינו של כל אחד ואחד הם אצל הצדיקים האמתיים. אבל בעוונותינו הרבים מאד, אנו רחוקים מאד מהצדיקים האמתיים, אשר אצלם הם כל אבדותינו ואין אתנו יודע עד מה, מי הוא הצדיק האמת אשר אצלו כל אבדותינו, מכל שכן שאין אנו יודעים שום דרך איך לבקש ולחפש אצלו אחר כל אבדותינו הרבות והעצומות של כל אחד ואחד.

על כן באתי לפניך בעל הרחמים האמת, שתרחם עלי למען שמך, ותחוס ותחמול עלי בעוצם חמלתך, יהמו וייכמרו מעיך ורחמיך עלי, ותפקח את עיני מהרה, שאזכה לראות ולידע את הצדיק האמת אשר כל אבדותי הם אצלו, ואזכה לשבר כל המניעות ולהתקרב אליו מהרה. וברחמיך, תסיעני שאזכה להתייגע ולטרוח ולהשתדל בכל כחי כל ימי, לחפש ולבקש אצלו אחר כל אבדותי שאבדתי מעודי עד היום הזה, עד אשר אזכה למוצאם בחיי מהרה, באופן שאזכה לשוב אליך באמת, להכיר אותך ולהתקרב אליך ולהתדבק בך באמת.

ותשמרני ותצילני מעתה, שלא אובד עוד שום אבדה כלל מעתה ועד עולם. רחם עלי למען שמך, חמל על תפלת הערער כמוני היום, כמו שכתוב, **פנה אל תפלת הערער ולא בזה את תפלתם. וכתוב, כי לא בזה ולא שקץ ענות עני ולא הסתיר פניו ממנו ובשוועו אליו שומע. תודיעני אורח חיים שובע שמחות את פניך נעימות בימינך נצח. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי, אמן ואמן.**

עזרת ישראל

שמנסרין ציור האדם מחתיכת עץ, ושם נתגלה עוד יותר ציור האדם; אבל אף על פי כן אין זה אדם ממש, רק האדם בעצמו הוא האדם באמת; כמו כן יש כמה חדושין של תורה, שהם רק כמו פנקס וכמו שכותבין תיבת אדם לבד, כי התורה היא בחינת אדם, כמו שכתוב (במדבר י"ט): **זאת התורה אדם**; ויש שהוא נכנס לפניו מזה, אבל אף על פי כן אין זה אדם כנ"ל, רק כשזוכין אל התורה בעצמו, זהו בחינת אדם באמת, וזהו: **זאת התורה אדם - זאת התורה דייקא**. היינו, רק זאת התורה האמתית הוא בחינת אדם.

ודע, שכל אדם קודם שמשגי בתורה השגה של אמת, צריך לילך בהכרח דרך אלו היכולות התמורות, אבל הכלל שאסור לטעות בעצמו לסבר שכבר בא אל ההשגה הראוי, כי אם יסבר כן, ישאר שם, חס ושלום; אבל כשיידע שעדיין לא התחיל לכנוס לחדרי תורה האמתיים, אזי יתחזק בעבודת השם, וירבה בתפלות ויפציר, עד שיפתחו לו שערי הקדושה באמת, ואז יראה ההפרש.

ואפילו אם עשה עובדות ותעניתים וסגופים בשביל השם יתברך ואחר כך זכה לחדושין, אף על פי כן אל יעמוד על זה לסבר שהם השגות של אמת הנ"ל, כי אפילו להדמיונות של היכלי התמורות צריך עובדות ותעניתים, ואפילו בתאוות עולם הזה יש דוגמא לזה. כגון למשל, כשעושין שחוק וקומעדיע, אזי נוסע אחד ומכריז וחושב כל הדברים שיעשו על הקומעדיע, ואף שהוא תאוה לשמוע, אף על פי כן אין זה השחוק בעצמו.

וכן, כשבא להחדר שעושין שם הקומעדיע, יש שם מצוייר על הטבלא כל הדברים שיעשו שם, וגם זה אינו הדבר בעצמו. ואפילו כשבאים לשם לפניו, עומד לץ אחד ועושה כמעשה קוף, וכל הדברים שעושה הבעל קומעדיע הוא עושה אחריו בליצנות, וגם זה אינו הדבר בעצמו, ועיקר הוא השחוק בעצמו שעושין שם. וכמו כן תבין הנמשל מעצמו, כי יש מי שנדמה לו שנכנס לפניו ולפני ולפנים, ועדיין עומד בחוץ לגמרי, כי לא התחיל להשיג השגה של אמת.

והצדיק הגדול מאד, אף כשזוכה להשיג השגות גדולות של הקדושה באמת, אף על פי כן אינם נחשבים בעיניו לכלום, לגודל עוצם הכרתו את גדולות הבורא יתברך. על כן, הוא משתדל ומתחזק בכל פעם, שיתחיל השם יתברך להראות לו אור התורה, כאילו לא התחיל להשיג כלל מימיו.

חיי מוהר"ן

(תקל"ה)

אמר לענין המפורסמים של שקר, כי על הבעל דבר קשה מאד לטרוח עם כל העולם להטעותם מדרך הישר, על-כן העמיד מפורסם אחד במקום פלוני ומפורסם אחד במקום פלוני. ואמר על מפורסם אחד שהוא עקר ראש אלף אנשים, שבודאי לא יקומו בתחיית המתים.

צדיק

(אוצר היראה - צדיק, רפ"ח)

עניין הזכרת שמות הצדיקים שמסוגל לזכות על ידי זה לארץ ישראל, עיין ארץ ישראל, אות ע"ב.